

Prima instanță: Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău (V. Hadîrcă)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (N. Budăi, I. Muruianu, V. Efros)

Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (Sv. Filincova, Iu. Bejenaru, Iu. Oprea)

Instanța de revizuire: Curtea de Apel Chișinău (N. Budăi, Iu. Cotruță, V. Mihaila)

DECIZIE

10 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând recursul depus de Florea Angela,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Florea Angela împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Ministerului Muncii, Protecției, Sociale și Familiei al Republicii Moldova cu privire la obligarea recalculării pensiei, încasarea prejudiciului moral și material,

împotriva încheierii din 22 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Angela Florea, împotriva deciziei din 06 aprilie 2017 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 08 aprilie 2016, Angela Florea a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Ministerului Muncii, Protecției, Sociale și Familiei al Republicii Moldova cu privire la obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să i-a în baza de calcul a pensiei sale perioada de activitate la SRL „Rolan”, să efectueze recalcularea pensiei pentru perioada de activitate la SRL „Leoplast-Prim”, precum și achitarea despăgubirilor morale și materiale pentru reținerea și neachitarea deplină a pensiei în termen.

Prin hotărârea din 29 septembrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, a fost admisă parțial acțiunea înaintată de Angela Florea și s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să ia în baza de calcul a pensiei pentru Angela Florea perioada de activitate la SRL „Rolan”.

În rest, pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin încheierea din 03 octombrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, s-a corectat eroarea mecanică evidentă admisă în dispozitivul hotărârii din 29 septembrie 2016 a Judecătoriei Buiucani și anume, după sintagma „Casei

Naționale de Asigurări Sociale” s-au inclus cuvintele „și Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei”.

Prin decizia din 06 aprilie 2017 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse apelurile declarate de Casa Națională de Asigurări Sociale și de Angela Florea și a fost menținută hotărârea din 29 septembrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău.

Prin încheierea din 09 august 2017 a Curții Supreme de Justiție, recursurile depuse de Angela Florea și Casa Națională de Asigurări Sociale, au fost declarate inadmisibile.

Prin încheierea din 22 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Angela Florea, împotriva deciziei din 06 aprilie 2017 a Curții de Apel Chișinău.

La 25 martie 2021, prin intermediul poștei electronice, Florea Angela a depus cerere de revizuire împotriva încheierii din 09 august 2017 a Curții Supreme de Justiție.

Prin încheierea din 11 august 2021 a Curții Supreme de Justiție, a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Florea Angela împotriva încheierii din 09 august 2017 a Curții Supreme de Justiție.

La 07 iulie 2021, prin intermediul poștei electronice, și la 25 octombrie 2021 ștampila de pe plicul poștal, Florea Angela, a declarat recurs, solicitând casarea încheierii din 22 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire împotriva deciziei din 06 aprilie 2017 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, concluzia reflectată în încheierea contestată este neîntemeiată, dat fiind faptul că recurenta a întemeiat cererea de revizuire invocând prevederile art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă.

Recurentul a comunicat, că au devenit cunoscute în calitate de circumstanțe și/sau fapte esențiale ale pricinii și anume, aplicarea eronată a formulei de calcul la stabilirea pensiei în 2015, contrar Legii nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998. Astfel, în decizia de valorizare este indicată suma de 835,95 de lei - pentru pensia minimă la data stabilirii, dar care a rămas doar pe hârtie. În realitate, la data stabilirii, în formula de calcul a fost folosită eronat suma de 125 de lei. La moment este clar stipulat precum că pensia minimă garantată de stat trebuie să fie cea la momentul stabilirii pensiei, adică cea la situația anului 2015, când revizuentul s-a retras la pensie după limita de vârstă, și nu cea la situația anului 2002.

Recurentul a mai invocat, încălcarea esențială a normelor de drept material, prin faptul că nu au fost corect indicate perioadele de activitate conform înscrisurilor din carnetul de muncă, fiind scoase din calcul trei luni, fiind ignorate și prevederile legii referitor la considerarea lunilor incomplete de activitate. Totodată, nu au fost corect incluse în calcul salariile la întreprinderea „Leoplast-prim”, CNAS fiind în acea perioadă (2004-2008) responsabilă, împreună cu CTAS și Ministerul Finanțelor de transferul corect al contribuțiilor și de neadmiterea contravențiilor.

Recurentul a susținut că, Casa Națională de Asigurări Sociale nu a prezentat informația solicitată prin demers, iar transferurile prezentate de Casa Națională de Asigurări Sociale pentru revizuent, conform răspunsului primit, denotă reflectarea incorectă a salariilor în extrasele de cont. În acea perioadă, transferul se făcea

pentru întreaga întreprindere, iar funcționarii Casei Naționale de Asigurări Sociale introduceau manual datele în extrasele de cont.

Recurentul a menționat că, a descoperit cu mult mai târziu, la etapa valorizării, accesând rețeaua de internet, că întreprinderea „Leoplast-prim” este în proces de insolvență și a depus cerere de admitere a creanțelor, împreună cu doi colegi de lucru, ca preținși creditori chirografari de rangul II. Pentru prezentarea probelor a cerut de la Casa Națională de Asigurări Sociale informație, care nu a fost prezentată și a solicitat repetat prin instanță prezentarea acesteia. Astfel, în tabelul creanțelor, recurentul figurează cu zero creanțe, pe motiv că contribuțiile din salariile declarate au fost achitate. Astfel, pensia minimă garantată de stat a fost incorect inclusă în formula de calcul, cu interpretarea eronată a normelor de drept material, aceasta fiind o circumstanță esențială.

În conformitate cu art. 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 22 iunie 2021 (f.d.155-165, vol. II), care a fost expediată participanților la proces la data de 23 iunie 2021 (f.d.166, vol. II). Astfel, recursul depus la 07 iulie 2021 (f.d.234, vol. II) este în termen.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie de respingere a recursului.

Din conținutul recursului rezultă că, Florea Angela nu este de acord cu încheierea din 22 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Angela Florea, împotriva deciziei din 06 aprilie 2017 a Curții de Apel Chișinău.

Instanța de revizuire a reținut că argumentele invocate de către revizuiantul Florea Angela nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, deoarece revizuirea este posibilă doar în cazurile în care sunt invocate și sunt probate circumstanțe, fapte ori evenimente prevăzute de lege ca

temeiuri, care sunt esențiale pentru relațiile în litigiu și de natură să influențeze soluția adoptată, condiție însă ce nu s-a confirmat la caz.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă concluzia instanței de revizuire de respingere ca inadmisibilă a cererii de revizuire.

La fel, este relevant că noul Cod administrativ nu reglementează instituția revizuirii actelor judecătorești de dispoziție, dar articolul 195 prevede că procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169-171.

Astfel, analizând situația de fapt din prezenta cauză, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ, consideră oportun de a reitera prevederile art. 451 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care indică expres că, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447 din Codul de procedură civilă, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 din Codul de procedură civilă și anexându-se probele ce le confirmă.

Instanța de recurs menționează că, revizuirea este posibilă doar în cazurile în care sunt invocate și sunt probate circumstanțe, fapte ori evenimente prevăzute de lege ca temeiuri, care sunt esențiale pentru relațiile în litigiu și de natură să influențeze soluția adoptată. Temeiurile declarării revizuirii sunt expres prevăzute în art. 449 din Codul de procedură civilă, care poartă un caracter exhaustiv.

Pornind de la aceste cerințe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că revizuirea unei hotărâri date de către instanță este posibilă doar în cazul în care solicitantul, după devenirea irevocabilă a hotărârii, intră în posesia unui temei din cele prevăzute de art. 449 din Codul de procedură civilă. În același timp, acest temei trebuie să vizeze situația de fapt, care a fost obiectul examinării în instanța de fond, dat fiind că instanța de recurs verifică corectitudinea aplicării și interpretării de către instanța inferioară a normelor de drept material și procesual în limitele materialelor din dosar și în limitele recursului declarat or, nu poate fi revizuită o hotărâre care elucidează o anumită situație de fapt, asupra căreia s-a pronunțat instanța de fond, prin prisma unui temei care caracterizează o altă situație.

Instanța de recurs reține că, pentru a redeschide procesul trebuie să fie invocate temeiurile prevăzute de către art. 449 din Codul de procedură civilă și prezentate circumstanțele sau faptele existente obiectiv pentru declararea revizuirii confirmate în fața instanței prin prezentarea unor probe concludente.

Din conținutul cererii de recurs în coroborare cu cererea de revizuire depusă de Florea Angela, rezultă că drept temei de revizuire recurentul a invocat prevederile art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă.

În acest sens, revizuiantul a indicat că după finalizarea examinării cauzei au fost descoperite circumstanțe esențiale, care nu au fost cunoscute și nici nu puteau fi cunoscute anterior. La acesta capitol, instanța de recurs apreciază critic argumentul recurentul cu privire la faptul că decizia Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2017 îi afectează drepturile în legătură cu aplicarea eronată a normelor de drept material. Or, Angela Florea a exercitat toate căile de atac împotriva deciziei

Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2017. Prin urmare, odată ce actul judecătoresc a cărui revizuire se solicită a fost supus controlului de legalitate de către instanța ierarhic superioară, revizuenta nu poate invoca faptul că acest act judecătoresc a fost emis cu aplicarea eronată a normelor de drept material.

Argumentul recurenței cu privire la faptul că Casa Națională de Asigurări Sociale a comis erori la introducerea datelor și că aceasta este responsabilă pentru salarii tănuite și diminuate, nu poate constitui obiect de examinare în revizuire. Totodată, în cazul dezacordului cu tabelul creanțelor creditorilor, recurenta Angela Florea nu era lipsită de dreptul de a depune contestație împotriva acestuia, în conformitate cu prevederile Legii insolvenței.

În acest context, instanța de recurs reiterează că conform art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

În interpretarea corectă a prevederii enunțate, instanța de recurs relevă că, circumstanțele sau faptele menționate, trebuiau să existe obiectiv pînă la pronunțarea hotărîrii, iar revizuentul nu putea ști despre aceste circumstanțe anterior pronunțării hotărîrii, revizuirea căreia se atacă.

Cu referire la prevederile enunțate, instanța de recurs apreciază ca fiind înetemiată concluzia instanței de revizuire de respinge cererea de revizuire înaintată de Florea Angela împotriva deciziei din 06 aprilie 2017 a Curții de Apel Chișinău, deoarece temeiul invocat de Florea Angela în susținerea cererii de revizuire nu se încadrează în dispozițiile art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă și nu poate fi interpretat ca circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu i-au fost și nu au putut fi cunoscute anterior.

Drept urmare, la caz se va remarca că admiterea cererii de revizuire, în asemenea împrejurări, ar contravine principiului securității raporturilor juridice și ar constitui o violare a art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului.

Aceasta deoarece revizuirea este o cale de retractare a hotărîrii și nu de reformare, adică în cadrul revizuirii nu se verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii adoptate, ci în baza unor temeuri strict prevăzute de lege are loc redeschiderea procesului și aceste temeuri trebuie să fie obiective, reale și legale, ce s-ar încadra în prevederile art. 449 din Codul de procedură civilă, de asemenea, aceste temeuri urmează a fi aplicate așa cum le-a determinat norma juridică respectivă. Iar o cerere care nu conține aceste temeuri, nu poate fi examinată ca cerere de revizuire, fiind inadmisibilă încercarea de rediscutare a unei hotărîri irevocabile.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că procedura de revizuire prevăzută la art. 449 – 453 din Codul de procedură civilă servește scopului înlăturării lacunelor și omisiunilor justiției care urmează a fi aplicate într-o manieră compatibilă cu prevederile art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, fiind respectat principiul securității raporturilor juridice, care semnifică, potrivit jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului că, o soluție definitivă al oricărui litigiu nu urmează a fi rediscutată. Excepție de la acest principiu poate fi

doar cazul când reexaminarea este necesară în virtutea circumstanțelor fundamentale și obligatorii (cauza Brumărescu c. României, hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 28 octombrie 1999).

În această ordine de idei, având în vedere normele legale naționale și raționamentele Curții Europene a Drepturilor Omului enunțate supra, instanța de recurs reține că o eventuală admitere a cererii de revizuire depusă de către Florea Angela în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celeilalte părți la un proces echitabil garantate de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului.

Luând în considerație cele expuse, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ concluzionează că argumentele invocate în recurs sunt neîntemeiate, fapt pentru care recursul declarat împotriva încheierii din 22 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău urmează a fi respins cu menținerea încheierii enunțate.

În conformitate cu art. art. 195, 243 alin. (1) lit. b), din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Florea Angela.

Se menține încheierea din 22 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecători

Nina Vascan

Victor Burduh